

ЧРЕЗ ПОЛАГАНЕ НА КОНКУРСЕН ИЗПИТ:

КАНДИДАТСТВАЙТЕ ПРИ НАС

С ОЦЕНКА ОТ ДЪРЖАВЕН ЗРЕЛОСТЕН ИЗПИТ:

www.tugab.bg

Технически университет - Габрово
Ул. Хаджи Димитър 4, тел.: 066 801 219
066 827 229; 066 827 350

Технически колеж - Ловеч
Ул. Сийко Съев 31,
тел.: 0879 94 66 97

ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ГАБРОВО

ИЗВЕСТИК

брой 2 (94) април 2023 г.

ISSN 1313-0870 НАСЛЕДНИК НА "СТУДЕНТСКА ПАНОРАМА" И "ОГЛЕДАЛО" Разпространява се безплатно

Форум „Кариери“ в Габрово събдва очакванията Венелин Петков - II курс на спец. „Компютърни системи и технологии“, именно на форум „Кариери“ 2022 г., среща фирмата, в която работи като стажант през лятото

Венелин Петков:

„По време на Дните на кариерата в Технически университет – Габрово обмених информация с представителите на фирмата и освен аз, оттам също проявиха интерес към мене.

Фирмата привлече вниманието ми най-напред с това, че се намира доста близо до мястото, където живея, което за мене беше доста удобно. В такива случаи – само да имаш желание да работиш! Кандидатствах чрез Jobs.bg и се случи. Поканиха ме първо на интервю, видяхме се и се уговорихме. След това започнах работа. Беше ми доста интересно и доста неща научих. Приложих както това, което бях учил в университета, така и това, което работих, приложих после в обучението. Реалната работна среда е изключително различна от теорията.

на стр. 2

За 22-ра поредна година запазената марка на JobTiger „Национални дни на кариерата“, срещнаха студенти с водещи работодатели в шест академични града - София, Пловдив, Варна, Велико Търново, Русе и Габрово, като само във Виртуалния ден участваха над 100 компании от различни сектори. Организатор на форума е компанията за комплексни HR услуги JobTiger.

В Габрово Дните на кариерата се проведеха на 6 април 2023 г. в Технически университет - Габрово, където във фойето на Университетската библиотека щандове подготвиха 29 фирми от региона и страната.

Национални дни на кариерата Габрово 2023

от стр. 1

Докато не се сблъскаш с практическата работа няма как да разбереш наученото в Университета. С две думи – форум „Кариери“ ни дава шанса да влезем в тази реална среда. Работа има за всеки. Въпросът е в желанието да учиш и да работиш. Този стаж – близо 3 месеца, ми даде сериозно самочувствие, направи ме по-уверен, показа ми, че има какво още да се научи, и че на нещата винаги трябва да се гледа в перспектива. Окуражен съм от взаимодействието университет – практика и със сигурност знам, че искам да си намеря подходяща работа. Мисля, че сферата ни е много обширна. Затова е нужно да имаме предварителна информация за работното място, за да намерим това, което ни харесва. Тогава още във втори курс ще мога да кажа – да, това ще работя. Разбирането ми е, че винаги трябва да търсиш нови възможности за развитие.”

„Стажантските програми трябва да са по-гъвкави”, каза Павлос

Павлос Паппас II курс „Компютърни системи и технологии”: „За разлика от Венелин, аз не успях да си намеря фирма, в която да отида на стаж. Причината е, че повечето фирми предлагат стажантски програми през лятото за по два-три месеца.

А аз мисля, че ако фирмите започнат да предлагат повече гъвкави стажантски програми, ще има и повече желаещи. Току-що на тазгодишното издание на форум „Кариери“ намерих две фирми, които казаха, че при тях може да отидеш да работиш когато поискаш и за колкото време поискаш – което за нас, студентите, е много удобно, защото много от нас работят, за да се издържат.

Форум „Кариери“ ни дава нещо, което се вижда много

рядко – когато учим в университета, реално учим някои неща, които не знаем кога, къде и за какво ще ги ползваме. Докато фирмите, когато дойдат тук, ни казват къде можем да приложим знанията си и къде можем да ги развиваме – това ни мотивира професионално. Както Венелин каза, стига да имаш желание, винаги има начин, но е съвсем различно, когато някой те подтикне и ти каже къде, какво може да правиш, как ще се развиваш и какво е професионалното ти бъдеще. Това са изключително важни професионални ориентири за нас.

С две думи, форум „Кариери“ е една супер инициатива, която би могла да помага не само на студентите, но и на учениците, които ще са бъдещи студенти.”

Симеон Петков и Росен Тончев от сп. „Промислена и автомобилна електроника”, IV курс, бяха за първи път на форум „Кариери”. „Макар вече да сме се ориентирали към работни места, оценяваме, че форумът е много полезен, информацията много интересна и нужна на студентите.”

Теодора Милкова – III курс на сп. „Автоматика, роботика и компютърни управляващи системи”: „Всеки път на форум „Кариери“ има различен избор на компании, освен няколко постоянни, и това много ми харесва. Техните представители обясняват условията на работа с много внимание, казаното дава достатъчна представа какво се случва във фирмите като работодателски организации. Макар да съм си набелязала 2-3 фирми, все още нямам избор. Предпочитам да събера повече информация.

на стр. 3

Фирма „Линамар лайт металс“ ЕООД – Русе, Весела Тодорова от отдел „Човешки ресурси”: „Фирмата отскоро е част от една голяма канадска корпорация. Нашата дивизия се занимава с производство на автомобилни компоненти, цилиндрични глави и носачи. На пазара в България фирмата е от около 15 години. Участваме във форум „Кариери“ с цел да срещнем кадри. „Гладът” за инженери навсякъде е много голям. Трудно се намират и трудно се привличат. Стараем се да предлагаме по-атрактивни условия на работа, защото на младите хора искат да живеят и работят модерно.”

Национални дни на кариерата Габрово 2023

Даниел В. Илиев, Лъчезар Г. Генов и Християна Илиева - студенти II курс на сп. „Софтуерно и компютърно инженерство“, са за трети път на форум „Кариери“ с очакването да срещнат софтуерни компании, където биха могли да започнат стаж. „Това, което се учи не е като това, което се работи. Искаме да научим за условията на работа.“ – казаха те. Една от фирмите вече им беше направила впечатление. Те споделиха още, че без форум „Кариери“ ще достигнат много трудно до търсените работодатели.

Откриване на 22 Национални дни на кариерата, седмо издание Габрово, Технически университет, 6 април 2023 г.

Доц. д-р инж. Доброслав Данков – директор на Университетския кариерен център:

„Добре дошли!

Технически университет – Габрово за пореден път се грижи за своите студенти, като ги среща с бизнеса. Габрово е един от шестте университетски града в страната, домакини на Форум „Кариери“. Специална благодарност на 29-те фирми - участници в Националните дни на кариерата в Габрово и на техните представители тук, до щандовете, които разговарят много внимателно със студентите, представят компанията и възможностите за кариера, отговарят на въпросите им за стажове и работа. Трябва да отбележим, че във форум „Кариери“ 2023 г. участват повече работодатели, при това от различни сфери на икономиката

На щанда на Festo – производство България, студентите посрещат Марта Велкова и Георги Клисарски от отдел „Човешки ресурси“, Валери Петков от отдела в Габрово - разработчик хардуер електроника, Мариян Няголов – софтуерен тестов инженер от екипа на Festo Габрово, и двамата завършили Техническия университет в Габрово. Според Валери, Festo има сериозни традиции да насърчава младите специалисти, а според Мариян, взаимодействието фирма-университет е утвърдена политика на компанията.

За форум „Кариери“ Георги Клисарски каза: „Доколкото зная, Festo е редовен участник във форума в Габрово, защото тясно работим с ТУ - Габрово. Представяме Festo в изданията му и в другите университетски градове, като винаги гледаме да осъществим контакт с университета. Форумът ни дава възможността да се срещнем със студентите, за да им кажем, че правим летни академии, стажантски програми, дуално обучение и че компанията винаги се стремим да развива един потенциал.“

- машиностроене и уредостроене, телферостроене, металопрежещи и специализирани инструменти, производство на алуминиеви валцови и пресови продукти, продукти от мед и медни сплави, производство на автомобилни компоненти, производство на лагери и специално производство. От сферата на електротехниката и електрониката – индустриална автоматизация, разработване на проекти в автоматизацията, електронно производство, производство на енергийно оборудване, производство на електрически бойлери и ел. уреди, производство на кабели и оптични влакна. От леката промишленост – производство на текстил и на почви от дървесни частици. От услугите - софтуерен инженеринг и дигитални технологии, аеронавигационно обслужване, застраховане, лизинг, транспортна и складова логистика, банково обслужване и други.”

на стр. 4

Национални дни на кариерата Габрово 2023

„Благодаря на спонсорите ни, а на ТУ- Габрово благодаря специално за прекрасното партньорство и домакинство.

Наистина е радост да правим Национални дни на кариерата в Габрово, защото и в университета, и в областната управа, и в общината, срещаме не само партньорство, но и приятелство и подкрепа за всичко, което се случва – и това, което се случва тук, е уникално, резултатите го показват.

Преди 22 години, когато направихме първия форум на кариерата идеята беше да поканим фирмите да вземат стажанти – младежката безработица тогава беше висока, но ето че вече 22 години форумът е търсен и чакан. Подготвяме го над 6 месеца. Благодаря на работодателите за подкрепата и доверието през годините, а студентите нека знаят, че това е уникален шанс да опознаят пазара на труда и видят кой, кой е в бизнеса.”

Студентите за пореден път имаха среща с бизнеса

Кариерният център към Технически университет – Габрово срещна студенти на Университета с представители на фирма TESI Ltd, гр. Шумен - един от най-големите производители на електрически отоплителни уреди за индустрията и битата, третият в Европа производител на електрически бойлери, на 5 април 2023 г., зала 3311.

Фирма TESI отскоро е партньор на ТУ-Габрово в бизнес-ориентирано обучение на студенти в първи курс.

В срещата участваха студенти от всички курсове на Професионално направление 5.1 – специалностите „Компютърни технологии в машиностроенето” и „Мехатроника”, както и от Професионално направление 5.2 – специалностите „Автоматика, роботика и компютърни управляващи системи”, „Промислена и автомобилна електроника” и „Електроснабдяване и електрообзавеждане”. На срещата присъстваха и преподаватели от катедрите АИУТ, Електроника и ОЕЕ.

Представителите на фирма TESI Ltd - Теодора Славова и Павел Петков запознаха студентите с историята и производствената дейност на фирмата. Те представят възможностите за няколко вида стажове и социалните придобивки, които фирмата предлага на студентите, както и условията за кандидатстване.

На следващия ден – 6 април, TESI Ltd е една от участниците в Националните дни на кариерата в ТУ-Габрово, където продължава да се презентира чрез свой щанд във файето на Университетската библиотека.

Светлозар Петров, управител на JobTiger - организатор и спонсор на Националните дни на кариерата:
„Дотук форум „Кариери” промени много съдби – над 53 хиляди души започнаха трудовия си стаж чрез Националните дни на кариерата.

Кристина Сидорова, областен управител на Габрово:
„Вярвам, че днес студентите имат възможността да попаднат в пресечната точка за добро развитие. Библиотеката е изпълнена с хора, което според мене, означава, че нашата държава и нашите деца имат бъдеще, че имат възможността да се реализират тук.”

Невена Минева, зам.-кмет Габрово: „С удоволствие наблюдавам младите хора и виждам, че търсят мястото, където да развият потенциала си. За поредна година съм с вас и мисля, че връзката образование-бизнес-местна власт трябва да се подкрепя и развива. В лицето на Община Габрово имате сигурен партньор.”

Проф. Илия Железаров, ректор на ТУ - Габрово:
„Форум „Кариери” дава възможност нашите студенти да се срещнат очи в очи с работодателите.

Уважаеми студенти,

Използвайте тези възможности, говорете с представителите на бизнеса. Напоследък все по-малко са хората, които имат квалификация, която да удовлетворява бързо развиващите се сектори в индустрията. Мисля, че студентите на Технически университет – Габрово имат невероятен шанс да се реализират във всички краища у нас - бизнесът около нас е част от цялата световна индустрия. Бъдете креативни, настоятелни и амбициозни, защото техническото бъдеще е пред вас. То е страхотно предизвикателство.”

Кариерно развитие - посоки

„Време е за ъпдейт“

На 23 март 2023 г. екипът на Кариерния център към ТУ-Габрово участва в онлайн кафене – дискусия за професионалното бъдеще на младите хора

С т.н. онлайн кафене стартира Националната кампания „Време е за ъпдейт“, организирана от Програма „Развитие на човешките ресурси“ в Европейската година на уменията. Участваха 73-ма представители на студентските съвети и кариерните центрове на университетите в България.

Модератор на събитието бе Цветан Спасов - главен директор и ръководител на Управляващия орган на Програма „Развитие на човешките ресурси“ към Министерството на труда и социалната политика.

Заместник-министърът на труда и социалната политика Наталия Ефремова при откриването на форума подчерта: „В Европейската година на уменията и в следващите години, Министерството на труда и социалната политика ще говори много по темата за ученето през целия живот“, и допълни още, че част от мерките, насочени към млади хора, включват възможности за стажове, обучения, намиране на първа работа и мотивиране на обезкуражени младежи.

Тема на дискусията бяха и трудностите, които младите хора срещат по пътя на своята професионална реализация, както и отговорът на въпроса – какво мотивира младия човек да търси работа по специалността си докато е още студент. Липсата на трудов опит, подготовката на CV и мотивационно писмо, притежаването на „меки“ умения, са сред най-често срещаните „препъни камъни“ за младите хора в първите им професионални стъпки.

Представителите на Кариерните

центрове откриха необходимостта от добра комуникация между бизнеса и университетите при търсене на млади кадри, както и при подготовката на учебните планове, така че дипломираните специалисти да отговорят на нуждите на пазара на труда. За младежите е важна финансовата мотивация за започване на работа, но и за приобщаването им в екипа на съответното работно място, възможностите за трупане на опит по време на стаж и въвеждане в работния процес от ментор.

„Мога да заявя, че всички планирани мерки по Програма „Развитие на човешките ресурси“ отговарят до голяма степен на проблемите, които бяха споделени по време на форума“, коментира Десислава Ушколова, началник отдел „Програмиране и договаряне“ в ГД „Европейски фондове, международни програми и проекти“ в Министерството на труда и социалната политика. Тя припомни, че в програмен период 2021-2027 г. по ПРЧР е заделен ресурс от 735 млн. лв., който ще бъде насочен към мерки за насърчаване на младежката заетост. Те ще включват дейности като активизиране, идентифициране и мотивиране за включване на неактивни младежи на пазара на труда, възможности за стажуване, обучение по време на работа и заетост.

„В този програмен период мерките се различават с фокуса, който поставяме върху преносимите и „меките“ умения, които стават все по-търсени от работодателите“, коментира Ушколова. Тя представи пред младежките организации, студентските съвети и

кариерните центрове в университетите възможностите по операциите „Младежка заетост +“, „Дигитални умения“, „Нови умения“, „Квалификация, умения и кариерно развитие на заети лица“ и „Подкрепа на специалистите в здравеопазването“, които предстои да бъдат отворени за кандидатстване.

По време на Онлайн кафенето заместник-изпълнителният директор на Агенцията по заетостта Кремена Калчева представи резултатите от последното проучване на **A3** за нуждите от кадри в България. Най-търсените умения от бизнеса включват самоконтрол и дисциплина, гъвкавост и адаптивност, инициативност и работа под напрежение.

В периода 2025-2027 г. се очаква на пазара на труда да има търсене на над 123 000 специалисти с висше образование, като най-търсените специалности ще бъдат „Икономика“, „Администрация и управление“, „Информатика и компютърни науки“, „Електротехника“, „Медицина“, „Архитектура“ и др. Най-съществено нарастват нуждите от работници и служители в областите Стара Загора, Силистра, Варна и Кюстендил.

Ръководителят на Управляващия орган на Програма „Развитие на човешките ресурси“ Цветан Спасов подчерта, че целта на Онлайн кафенето е Програма „Развитие на човешките ресурси“ и Агенцията по заетостта да окажат колкото се може по-голяма подкрепа за професионалната реализация на младите хора в България.

Фондация „Америка за България“ обяви третото издание на конкурса „Наука с бъдеще“ - на фокус са биотехнологиите, изкуственият интелект и умните технологии

В надпреварата с проектни предложения могат да се включат изследователи, учени и инженери на възраст между 16 и 40 години, които имат идеи с приложна насоченост и потенциал за внедряване в практиката до три години.

Ще се търсят разработки в областта на биотехнологиите, изкуствения интелект, интернет на нещата, преносими устройства за следене на здравни показатели, интелигентни системи за управление в градска и в домашна среда, иновативни технологии за здравеопазване, околна среда, достъпност на хора с увреждания и други. Одобрените проекти могат да получат финансиране между 5 000 и 25 000 лева.

Крайният срок за подаване на кандидатури е 15 май 2023 г. до 23:59 часа чрез интернет страницата на конкурса.

Пълните условия на поканата и формуляр за кандидатстване можете да намерите на www.us4bg.org.

В Европа - за образованието и иновациите

**Втора работна среща
на Европейската мрежа на иновативни висши училища**

Технически университет – Габрово взе участие в работата на трите фокус групи, чиито идейни продукти имаха за цел насърчаване на иновациите в образованието

За по-малко от година Европейската мрежа от иновативни университети, на която Технически университет – Габрово е член, се превърна в динамична общност, обединена от образованието и иновациите.

През декември 2021 г., на Срещата на върха по въпросите на образованието и иновациите, мрежата представи 10 препоръки за подпомагане създаването на стартапи, иновативни методи на обучение, подкрепа за жените предприемачи и създаването на регионални иновационни долини.

Визия, конкретни идеи и мултидисциплинарност са в основата на подхода на работата на мрежата, в която членуват 38 европейски университета, от които 28 са номинирани от министерствата на държавите - членки на ЕС, а 10 университета са номинирани от Европейската комисия.

Европейската мрежа на иновативните висши училища се развива под егидата на еврокомисар Мария Габриел, която на втората работна среща в Университета - Приморска, Словения, представи идеите и работата на мрежата.

Тук стартира изпълнението на препоръките за изграждане на лаборатории за обучение и инкубатори, както и надграждането на иновативните методи на преподаване.

Участниците в работната среща на 21 март 2023 г. посетиха Центъра за върхови постижения INNORENEW, който е пример на обединяването на иновациите и образованието, резултатът от което е насърчаване на предприемаческия дух и новаторството на студентите.

Работната среща съвпадна с 20-годишнината на Университета – Приморска и по този повод ректорът на ТУ – Габрово, проф. Илия Желазаров, връчи поздравителен адрес на ректор Klavdija Kutnar.

В сравнение с останалите области на страната, по показателя средна брутна месечна работна заплата, област Габрово се нарежда на седмо място в страната след София (столица), Враца, Варна, София (област), Стара Загора и Пловдив.

Средната брутна месечна работна заплата за октомври 2022 г. е 1 501 лв., ноември- 1 528 лв., и за декември - 1 587 лева.

През четвъртото тримесечие на 2022 г. средната месечна работна заплата в област Габрово е 1 539 лв. и се увеличава

спрямо третото тримесечие на 2022 г. с 4.6%. Икономическите дейности, в които е „регистрирано най-голямо увеличение, са: „Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива“, „Образование“, „Култура, спорт и развлечения“. През четвъртото тримесечие на 2022 г. средната месечна работна заплата нараства с 16.3% спрямо същия период на 2021 г., като най-голямо е увеличението в икономическите дейности: Култура, спорт и развлечения, Търговия, Ремонт на автомобили и мотоциклети и Създаване и разпространение на информация и творчески продукти, Далекосъобщения.

В проект - Дигитален иновативен хълм

Професор Железаров - на среща с вицепремиера Пеканов

Ректорът на Технически университет – Габрово проф. д-р инж. Илия Железаров участва в среща със служебния вицепремиер по управление на европейските средства Атанас Пеканов. Тя се осъществи по покана на кмета на община Габрово Таня Христова. В нея се включиха заместник-кметът по финанси и собственост Мария Йозова, директорът на Европейския цифров иновационен хъб към Регионалния иновационен център „Амбициозно Габрово“ Светослав Матеев и експертът в отдел „Проекти и икономическо развитие“ д-р инж. Десислава Колева.

Фокус на разговорите бяха въпроси по подготовката на проекти от новия програмен период, Националният план за възстановяване и устойчивост, както и трудностите, пред които е изправена местната администрация при изпълнението на договори с еврофинансиране.

Професор Железаров запозна министър Пеканов с идеята за създаването на „Дигитален иновативен хълм“.

„Имаме привилегията Габрово от 60 години да има университет. Изградихме технологичен парк с 20 модерни лаборатории, благоустроихме парковата зона до Интеграла, създадохме Център по предприемачество – споделено пространство, а сега искаме да обособим място, в което изобретените иновации да се реализират“, анонсира идеята ректорът. Той припомни, че габровския университет е включен в Европейската мрежа на иновативните висши училища, която е по инициатива на еврокомисаря Мария Габриел.

Министерството на иновациите и растежа организира Национална среща „Индуриалните зони - растеж за общините и регионите“ на 10 април (понеделник) 2023 г. от 14:00 ч. в София Тех Парк. Министър Александър Пулев покани всички областни управители и кметове на общини в България да участват във форума.

Форумът се проведе във връзка с предстоящото кандидатстване по една от най-важните процедури от Плана за възстановяване и устойчивост (ПВУ) – за развитие на индустриалните зони и паркове (Програма за публична подкрепа за развитието на индустриалните райони, паркове и подобни територии и за привличане на инвестиции ("AttractInvestBG"). Бюджетът е 212 млн. лв., предвидени по четири направления – довеждаща

инфраструктура, вътрешна за зоната инфраструктура, сгради за научно-изследователска дейност и изграждане на екоинфраструктура, като например зарядни станции за електромобили.

Проф. Илия Железаров сподели и за намеренията за изграждане на нова сграда на мястото на стари халета, която да се отдава на стартиращи предприемачи и иновативни компании.

„В Габрово преди 15 години се говореше за градене на мостове между Общината, бизнеса и образованието. После заговорихме за скъсяване на дистанциите, а в момента казваме, че всички сме едно цяло. Така че, ако искате да давате добър пример за партньорство, просто водете хората тук, за да ни виждат и знаят.“, се обърна към вицепремиера ректорът.

Светослав Матеев от РИЦ „Амбициозно Габрово“ също подкрепи задругата на местната инициативност с това, че се очаква подписването на договор за 3 млн. лева с Министерството на иновациите и растежа за разкриване на Дигитален иновационен европейски хъб:

„Той ще обхваща Северен централен район и ще бъде позициониран в Габрово. Ще работим за повишаването на цифровизацията в администрациите и бизнеса. Проектът е за три години по националната програма „Цифрова Европа“ за периода 2021-2027 г.“

Атанас Пеканов посети Габрово на 2 март 2023 г. по повод информационна среща за регионалния център на социалната икономика в града, организирана от Министерство на труда и социалната политика и Областна администрация – Габрово. В изказването си по време на събитието вицепремиерът откри Габрово като един от градовете, които се справят най-добре при работата с европейски проекти.

На срещата експерти от различни структури в системата на Министерството запознаха местната власт с възможностите да се подкрепят регионите и общините по предстоящите програми и процедури.

„Искам да ви уверя, че след мобилните приемни, които проведох с екипа ми във всички региони на страната, организирахме срещата в знак на волята ни да подкрепим местната власт и регионите и заради убеждението ни, че парите по Плана за възстановяване трябва да стигнат до всяко кътче на страната“, написа министър Александър Пулев в писмо до кметовете и областните управители.

ТУ - Габрово - състезания

„Мога и зная как“

националното състезание по приложна електроника за поредна година бе в ТУ-Габрово

Наградите на отличените отбори и състезатели осигуриха търговска верига „Елимекс“, Технически университет- Габрово и ПТГ „Д-р Никола Василиади“ – Габрово. Заедно с грамотите всички участници в състезанието получиха и удостоверение за прием в Технически университет – Габрово по избрана от тях специалност.

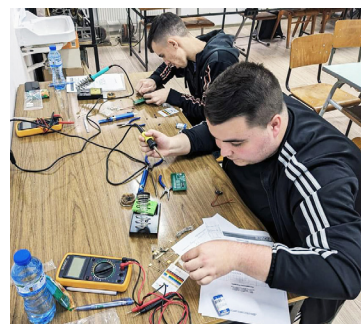
И този път организатор на състезанието „Мога и зная как“ бе търговска верига „Елимекс“ в партньорство с ПТГ „Д-р Никола Василиади“ – Габрово. Регионалният кръг се проведе на 24 март 2023 г. в Технически университет – Габрово. Участниците в състезанието бяха приветствани от доц. Пламен Цанков, зам.-ректор НИР.

В двете възрастови групи на тазгодишното състезание участваха 24-ма състезатели в отбори от ПТГ „Д-р Никола Василиади“ - Габрово, ПГМЕТ „Ген. Иван Бъчваров“ - Севлиево, ПГ „Проф. д-р Асен Златаров“ - Видин, СПГЕ „Джон Атанасов“ - София, ПГАВТ „А. С. Попов“ - София, НППТО „М.В. Ломоносов“ - София, ПГ по електротехника и автоматика - София, ПГ по телекомуникации - София и ПГ по електроника „Джон Атанасов“ - Стара Загора.

На първо място в първа възрастова група се класира отборът на ПГМЕТ „Ген. Иван Бъчваров“ - Севлиево с общо 171 точки. На второ място в първа възрастова група е отборът на ПГ „Проф. д-р Асен Златаров“ - Видин с общо 163 точки. На първо място във втора възрастова група се класира отборът на СПГЕ „Джон Атанасов“ - София с общ сбор от 165,5 точки. На второ място във втора възрастова група се класира отборът на ПГ „Проф. д-р Асен Златаров“ - Видин с общо 138,5 точки. Отборите, класирани на първо и второ място, продължават участие в националния кръг на състезанието.

В деня на провеждането му в Габрово, директорите, учителите и ръководителите на отбори на професионалните гимназии и ръководители на катедри, зам.-декан УД и представители на факултет „Електротехника и електроника“ дискутираха проблемите в средното и висшето образование. Ръководител на срещата бе деканът на факултет ЕЕ проф. Звездица Ненова. Участниците в състезанието разгледаха специализираните лаборатории в катедрите от факултет „Електротехника и електроника“.

Първо състезание „Енергетика“ в ТУ – Габрово

Състезанието беше на тема „Енергетика“, като се проведе на 7 и 8 април 2023 година в Технически университет – Габрово. Участваха 23 ученика от 11 и 12 клас на професионални технически гимназии от седем града в страната - Габрово, Нова Загора, Плевен, Пловдив, Севлиево, Сливен и Смолян. Целта е интересът на младите хора към висшето образование да бъде стимулиран чрез демонстрация на това, което са научили в училище.

Състезанието откри заместник-ректорът по учебната дейност проф. Анатолий Александров, който в привест-

вието си подчерта изключително перспективната роля на енергетиката и това, че тя ще става все по-актуална. Проф. Александров препоръча на средношколците да не прекъсват образованието си, като „с сигурност да продължите да учите в университет, е по-добрият избор за вашето бъдеще. В Технически университет - Габрово ви предлагаме точно това“ – увери учениците проф. Александров.

На старта на състезанието бяха още заместник-ректорът по научноизследователската работа доц. Пламен Цанков и заместник-деканът на факултет „Електротехника и електроника“ доц. Станимир Йорданов, както и ръководителят на катедра „Електроснабдяване и електрообзавеждане“ доц. Христо Ибришимов, който разясни регламента и етапите на състезанието.

Състезанието бе организирано от катедра „Електроснабдяване и електрообзавеждане“ в партньорство с Националния комитет на България в Световния енергиен съвет, Търговско-промишлената палата в Стара Загора, Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране – Габрово, Регионалното управление на образованието и с подкрепата на спонсорите „ТЕЦ Марица-изток 2“ ЕАД – Ковачево и Териториалната организация на научно-техническите съюзи в Габрово.

Информационен „Еразъм +” ден в ТУ - Габрово

Доц. Лиляна Русанова, зам.-ректор „Международно сътрудничество и връзки с обществеността”, институционален координатор по програма „Еразъм+”, представи възможностите за обучение и стаж по специалността във фирма или партньорско висше училище в чужбина. Студентите и докторантите на Университета получиха подробна информация за процедурата за кандидатстване, необходимите документи и срокове, както и подробности за организацията на мобилността и признаването на престоя в чужбина. В рамките на дискусиата участниците имаха възможност да задават въпроси, да споделят впечатления и опит, придобити в резултат на реализирана мобилност.

4 април 2023 г., 14:30 часа, Заседателна зала (3216) на Ректората на Технически университет - Габрово

„Еразъм+” е програмата на ЕС за подкрепа на образованието, обучението, младежта и спорта в Европа

За периода 2021-2027 г. програма „Еразъм+” е още по-приобщаваща, по-цифрова и екологично ориентирана.

На студентите и докторантите от висшите училища Програмата дава възможност да прекарват период на обучение или практика/стаж в друга държава без да прекъсват обучението си в Университета, а след завръщането си да получат академично признаване на получените резултати. По време на всяка образователно-квалификационна степен (бакалавър, магистър или доктор) и в срок от една календарна година след дипломирането, всеки участник може да реализира до 12 месеца мобилност в чужбина.

Всеки студент или докторант записан в редовна, задочна или дистанционна форма на обучение в ТУ-Габрово и удовлетворяващ критериите за подбор, може да участва по програма „Еразъм+” и да реализира образователна мобилност в чужбина както в държави - членки на ЕС, така и в трети държави, асоциирани към Програмата, а също и в изключително голям брой трети държави, които не са асоциирани към Програмата (международна мобилност), с което обхващат на програмата покрива почти всички страни в света.

В зависимост от целта мобилността може да бъде:

- мобилност с цел обучение - в партньорско висше училище, с което ТУ-Габрово има сключен междуинституционален договор за обмен на студенти/докторанти в същата област на знание/специалност;

- мобилност с цел практика (стаж) - във висши училища (при наличие на съвместни договори с ТУ-Габрово), технологични центрове, лаборатории, научноизследователски институти, центрове за обучение, търговски фирми, НПО и др. (с изключение на институциите на ЕС, посолствата и дипломатическите мисии на институциите, ангажирани с управлението на евр. програми и инициативи).

За желаещите да участват в стажове за дигитални възможности (Digital Opportunities Traineeships, DOT) е на разположение специално разработена секция за стажове на Erasmus Student Network (ESN) - <https://erasmusintern.org/>

В зависимост от продължителността на престоя в приемащата чуждестранна институция мобилността може да бъде краткосрочна – от 5 до 30 дни (за докторанти) или дългосрочна – от 2 до 12 месеца (за студенти и докторанти).

От 2022 г. Програмата предоставя възможността за реализиране на т.н. смесена мобилност, която се състои от виртуален и физически компонент. Физическата мобилност трябва да бъде минимум 5 дни при краткосрочните мобилности и минимум 2 месеца при дългосрочните мобилности. За продължителността на виртуалната част няма ограничения.

Право на финансова подкрепа (грант) по време на мобилността имат всички участници, но само за физически реализираните мобилности – периодите на вир-

Програма за двойни дипломи

Студентите в ОКС „бакалавър” от специалностите: Мехатроника, Компютърен дизайн в индустрията, Автоматика, роботика и компютърни управляващи системи, Електроника, Електроенергетика и електрообзавеждане, Компютърни системи и технологии, Комуникационна техника и технологии, Софтуерно и компютърно инженерство, Промислена и автомобилна електроника имат възможност, чрез участие в програма „Еразъм+”, да се обучават два семестъра в Университета за приложни науки Шмалкалден, Германия и при дипломирането си в ТУ-Габрово да получат две дипломи – българска и немска.

Критериите на ТУ-Габрово за подбор на участниците в „Еразъм+”, необходимите документи, университети-партньори на ТУ-Габрово, контакти на университетския екип по програма „Еразъм+”, са публикувани на сайта www.tugab.bg в раздел Международна дейност.

Контактно лице по програма „Еразъм+” Надежда Пангелова
 каб. 3209, тел/факс: (066) 827 559,
 e-mail: n_pangelova@tugab.bg

туално проведено обучение или стаж не се подпомагат финансово от Програмата. Сумата на гранта се определя стандартно в зависимост от продължителността на физическия престой в чужбина, приемащата държава и целта на мобилността.

За да гарантира спазването на принципите на равнопоставеност и приобщаване, програма „Еразъм+” осигурява равни възможности на хора от различни възрасти и разнообразно културно, социално и икономическо положение. При участие в мобилност на студенти и докторанти със специфични нужди, програма „Еразъм+” предлага допълнителна финансова подкрепа към стандартния грант, както и подкрепа за транспортни разходи.

Програмата насърчава използването на зелен транспорт. На участниците в международна мобилност (мобилност в трети държави, които не са асоциирани към Програмата) се осигурява подкрепа за транспортни разходи. Максимално допустимата сума на подкрепата за транспортни разходи се определя в зависимост от транспортното разстояние и вида на транспорта – стандартен или зелен.

По повод 150 г. от рождението на Пенчо Семов

В кулинарното състезание за непрофесионалисти „На върха на пламъка“, организирано от ПГТ „Пенчо Семов“ по повод 60-та годишнина на гимназията и 150-годишнината от рождението на нейния патрон, индустриалецът Пенчо Семов, проф. Илия Железаров влезе в кухнята заедно с Николай Николов, като накрая си тръгнаха с наградата на кмета за най-добър отбор.

Цветомира Иванова, 10 март 2023

Изключително спортсменство, овладени техники и не на последно място много емоции и настроение завладяха кухнята на ресторант The Rich Table Gabrovo – домакин на състезанието. Пържено, печено, сладко, солено, лютиво, различни текстури и вкусове, всичко това пресъздадено в няколко рецепти, които макар и с добре познати продукти бяха претворени в нов, модерен прочит. Това не остана незабелязано от журито - шеф Ивайло Димитров, шеф Андре Токев и Веселина Славчева, което следеше всеки ход на участниците.

Отборите, в които се включиха министърът на туризма Илин Димитров, областният управител Кристина Сидорова, заместник-кметът Мария Йозова, ректорът на Техническия университет проф. Илия Железаров, директорът на МБАЛ „Д-р Тота Венкова“ д-р Минко Михов и директорът на Драматичен театър - Габрово „Рачо Стоянов“

Петко Койчев и техните съотборници от гимназията Камелия Митева, Мартин Иванов, Александър Пенев, Николай Николов, Ива Мандева и Александра Марокова, показаха завидни умения в кухнята.

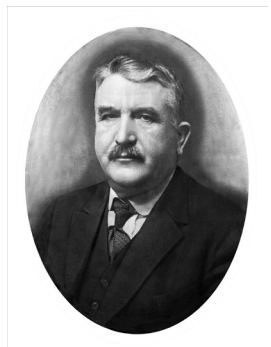
Пригответе ястия участва на търг, а събраната сума е първоначалният капитал за филм, посветен на Пенчо Семов.

КОЙ Е ПЕНЧО СЕМОВ?

Пенчо Иванов Семов, наричан „българският Рокфелер“ и „най-социалният индустриалец на Балканите“, е габровски индустриалец от началото до средата на XX век, известен с благотворителната си дейност за подпомагането на много обществени инициативи.

Семов е главен акционер в 28 акционерни дружества в България, сред които 3 банки и 2 застрахователни компании. Умирайки на 10 юли 1945 година, Семов оставя основни капитали на стойност 1 082 582 000 лева (около 9 млн. ам. долара). Според изследователите на живота на Семов, личните му дарения възлизат на около 50 милиона лева, а направените чрез фондацията са за над 200 милиона лева. В документ на Министерския съвет, подписан от Карло Луканов през 1950 година, е вписана сумата от даренията на фондацията на обща стойност 204 162 524 лева в пари, акции и ценни книжа.

Документална книга за живота на Пенчо Семов написва Красимира Чолакова (Регионален исторически музей, Габрово), озаглавена „Пенчо Семов – Успехът“. Преиздадена е два пъти, предстои 3-то, разширено издание с приложение на оригинални извори за Пенчо Семов.

По повод 150-годишнината от рождението на Пенчо Семов 2023 г., професионалната гимназия по туризъм в Габрово, която носи името на големия габровски индустриалец, инвестирал в редица значими обществени начинания в Габрово и страната, стана инициатор на създаването на сдружение на името на Пенчо Семов. Освен да съдейства за съхраняването на историческата памет за живота и делото на Пенчо Семов, основателите му предвиждат да учредят награда на името му, която да бъде отличието на ученици от Габровска област за техните особени постижения. Предвижда се с наградата да бъдат отличавани личности за техните забележителни дела в социалната сфера и бизнеса.

Краевед дари книга

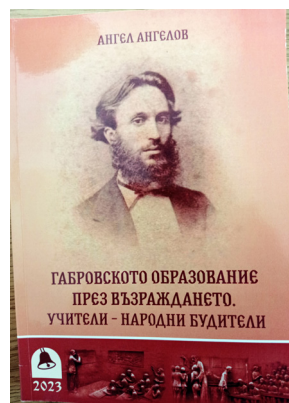
Нова книга обогати фонда на Университетската библиотека Габрово

„Габровското образование през Възраждането. Учители – народни будители.“ – е поредният авторски труд на известния краевед Ангел Ангелов, който е посветил книгата си на 150-годишнината от откриването на Априловската гимназия в Габрово. Пред многобройни почитатели на литературата тя бе представена в РГ „Априлов-Палаузов“ на 27 февруари 2023 г.

96-годишният Ангел Ангелов е председател на Гражданския комитет „Памет габровска“, учреден на Соколския манастир на 22 юни 2007 година.

Автор е на 26 книги и на над 500 статии на научни, краеведски и езикови теми, публикувани в списания и вестници. Първата му книга е за габровския говор, в която обосновава тезата, че габровският говор е в основата на българския книжовен език. В момента подготвя 27-та си книга.

„Комплимент за мене е, че подобни книги в други градове написаха професори, а аз, учителят пенсионер, роден в с. Мечка, Никополско, написах книга за габровския говор“ – сподели авторът.

Габровските учители стоят в основата на българското образование

- Габрово на какво дължи да се превърне в образователен център?

С кмета на Габрово Иван Ненов – той беше първият председател на Гражданския комитет „Памет габровска“, организирахме в Габрово национална конференция на тема: „Приносът на българските възрожденски чорбаджии за развитието на културата и икономиката в България“. Защо темата беше тази? Защото все още не е оценено, че те, със своите богатства, строят и са в основата на развитието, както на икономиката на България, така и на образованието и културата в града. Например Васил Априлов, Николай Палаузов, д-р Никола Василиади - всичките са подарявали, завещавали своите богатство за развитието на Габрово и на България. Те са в основата на прогреса на целия наш народ и държава, и трябва да бъдат оценени. Виден е приносът на габровци в развитието на националната икономика и култура. Днес чета и се чудя как сегашните политици изтъкват себе си пред света. Скоро прочетох, че една доста известна дама-депутатка си купила чанта за 5 хиляди лева. Че като ходи из София с новата си чанта тя, по-умна ли е станала или по-красива?! И за сто лева чанта би й вършила същата работа. А друг пък, си бил купил обувки за 800 лв. Тези примери ме връщат към мъдростта на габровските чорбаджии през Възраждането, които са дарявали и не са парадирани нито с облекло, нито с възможности, а са дарявали парите си за прогреса на габровското образование и култура.

- Това ли беше причината да напишете книгата?

Материалите събрах оттук оттам, но основна помощ получих от отдел „Краезнание“ на Регионалната

библиотека „Априлов-Палаузов“ в Габрово. Иначе отдавна се интересувам от миналото на Габрово. Попаднах на много интересни факти за учители, за които малко се знае. Един от тях е Георги Смилов. Той учи в Одеса като по това време там е Христо Ботев. Двамата живеят в една квартира, но не само съквартиранти са били, но и съученици. През 1888 г. Смилов става учител в Априловската гимназия до 1900 година и много е помагал на учениците.

- Вярно ли е, че Габрово е дало 10 академици на България?

Създадената материална и образователна среда в Габрово след откриването на първото новобългарско училище у нас, става сериозна предпоставка да се развие образованието в Габрово и да се родят тези академици. Габрово, като първи български център за разпространение на европейската Бел-Ланкастърската система – което е голяма реформа от килийното училище да преминеш към европейското без помощ и без строителството на сграда, без назначаването на Неофит Рилски и без Габрово да стане основата за въвеждането на системата във всички български училища, това нямаше да стане. В книгата съм развил и съм описал, че Габрово е в основата на три коренни промени в българското образование. Първо, за първи път в Габрово се преминава от килийно училище към взаимно училище. Второ, за първи път в Габрово се въвежда класното училище. Трето, за първи път се въвежда новата система по четене звуково аналитичният метод. Тези три реформи се правят по европейски образец в българското образование и коренно го преобразуват, което дължим на Габрово и габровските учители.

От книгата:

„И преди 1835 г. е имало светски училища по българските земи – елино-българските в Котел, Свищов, Карлово, но Габровското училище - училищната сграда, която не е запазена, се е намирала южно от църквата „Св. Троица“, слага началото на нещо коренно различно, по „европейска наредба“. За пръв път в него се предлага светско обучение по английски метод, известен в България като Бел-Ланкастърски или „взаимоучителен“. И най-важното – преподаването е на роден български език, не на гръцки или църковнославянски.

Осъществява се идеята на Васил Априлов (1789-1847) и Николай Палаузов (1773-1853) училището да е общо и безплатно за всички, които желаят да се учат. Още в началото постъпват 70 ученици, от които 20 външни.

Пръв учител е избраният от Априлов и Палаузов йеромонах от Рилския манастир Неофит. Неофит Рилски е подготвен предварително за мисията – изучава взаимната метода в Букурещ, превежда взаимоучителните таблици, съставя първата „Българска граматика“. Негово учителстване, макар и кратко, е от огромна полза за Габрово и околните села и градове от двете страни на Балкана, откъдето се стичат много ученици.”

Предстоящо

Първа Международна научна конференция „Мехатроника, еко- и енергоспестяващи системи и технологии“, Габрово`23

На 21 май 2023 г. в Технически университет - Габрово ще дойдат учени от България и чужбина, за да представят своите научни разработки в научните области на проекта BG05M2OP001-1.002-0023 Център за компетентност „Интелигентни мехатронни, еко- и енергоспестяващи системи и технологии“ на първата международна научна конференция по проект BG05M2OP001-1.002-0023 Център за компетентност „Интелигентни мехатронни, еко- и енергоспестяващи системи и технологии“.

Конференцията, която ще продължи до 23 май 2023 г., ще се проведе в Технологичния парк на ТУ – Габрово.

Повече информация за изискванията към структурата на докладите и регистрацията за конференцията - на сайта на проект Център за компетентност „Интелигентни мехатронни, еко- и енергоспестяващи системи и технологии“.

Приятелят на в. Известник Николай Попов поздравява читателите му с пролетта

www.tugab.bg

"ИЗВЕСТНИК" се издава от Технически университет - Габрово

Редакционен съвет: доц. д-р Лиляна Русанова - зам.-ректор МСВО - председател,
доц. д-р инж. Станимир Йорданов - зам.-декан НИД и КП на факултет ЕЕ,
проф. дн инж. Галя Дунчева - зам.-декан НИД и КП на факултет МУ,
доц. д-р Светла Панайотова - зам.-декан НИД и КП на факултет "Стопански"

Главен редактор: Мариана Мандичева

Коректор: доц. д-р Светла Панайотова

Предпечат: Снежана Цанева

Печат: Университетско издателство "Васил Априлов" - Габрово